

paa Svejts. I adskillige af de nye Forfatninger, som er bygget op i Tiden efter Krigen, er Vejen banet for saadan Vælgerafgørelse, og Sandheden er den, at som de politiske Forhold nu er i Europa med stærkt splittede Partier i de forskellige Rigsdage, er det den eneste Vej til at sikre Vælgerne virkelig Indflydelse paa de enkelte Spørgsmaals Afgørelse.

Forholdet var et andet og vilde være et andet, hvis man kunde regne med, at der regelmæssigt paa hver Valgdag stod overfor hinanden et Parti, en Gruppe, en Retning med en Gruppe af samlede Forslag, i hvis Navn dette Parti appellerede til Vælgerne, og saa en anden Gruppe, samlet og sluttet, ligeledes appellerende ud fra en anden Gruppe af Forslag og Anskuelser — i saa Fald kunde Vælgerne paa selve Valgdagen træffe deres Afgørelse om de forskellige Spørgsmaal. Men hver og en, der har været med til en Valgkamp i Danmark, ved jo, at dette er fuldstændig forbi under de nuværende Forhold, derved at Afstemningen over meget forskelligartede Spørgsmaal foregaar under krydsende Indflydelser; ærede Medlemmer ved ogsaa, at Partiernes Opstilling, om jeg saa maa sige, her i Tinget, nu i hvert Fald, er meget forskelligartet overfor forskellige Grupper af Spørgsmaal; Vælgerne kan i det Øjeblik, de dømmer Partiernes imellem paa Valgdagen, ikke træffe en Afgørelse, gennem hvilken deres Afstemning virkelig kommer til Gyldighed, naar det drejer sig om Stillingen til de enkelte store Spørgsmaal.

Derfor maa selve den forvandlede Karakter, som Rigsdagen har faaet som Følge af Splittelsen indenfor Befolkningen, medføre en Adgang til, at store Spørgsmaal, som har særlig Interesse, kommer til Afgørelse gennem Vælgernes egen Beslutning.

Nu siger den højtærede Statsminister, at hvis vi gaar denne Vej, vil Rigsdagens Anseelse hurtigt være nedbrudt. Det er mit Indtryk, at hvis vi ønsker at nedbryde Rigsdagens Anseelse, skal vi tage et Par Rigsdagssamlinger til af samme Beskaffenhed som den, vi har haft i Vinter. Hvis vi tilvejebringer et Par Gange til en saa forvirret Behandling af de Spørgsmaal, som foreligger i Rigsdagen, hvis vi tilvejebringer nogle Gange endnu en saadan Løben rundt mellem hverandre af Partierne som den, der har været Kendetegnet for denne Rigsdagssamling, og hvis vi tilvejebringer endnu en Rigsdagssamling, hvor der overfor de mest afgørende Forslag vedrørende Midler til Krisens Imødegaelse, som er fremført af andre Partier, af den højtærede Regering

og dens Meningsfæller drives en fuldkommen systematisk gennemført Visnepolitik, saa kan den højtærede Minister være sikker paa, at saa er der gjort, hvad Rigsdagen og Regeringen evner, for at nedbryde det parlamentariske Livs Anseelse og Rigsdagens Myndighed i det danske Folk.

Jeg føler mig overbevist om, at skal vi finde Vej frem overfor dette, kan det ikke nytte noget at hænge ved gamle Former, ved gamle Forestillinger med Hensyn til, hvilken Maade Afgørelsen skal træffes paa, men saa maa man lytte til de Tanker, som i stigende Grad faar Form udenfor Danmark, og ogsaa i meget betydelig Grad i den danske Vælgerbefolkning. Jeg tror, det vilde være klogt fra den højtærede Regerings Side, om den imødekom det Ønske, som nu er fremme om at faa denne Gruppe af Forslag gjort til Genstand for en afgørende Folkeafstemning.

Søren Larsen: Jeg skal paa mit Partis Vegne ganske kort udtale Tilslutning til det, som den højtærede Statsminister har fremført imod selve det Princip, at man skulde kaste ud til Folkeafstemning, om disse Lovforslag, som er blevet vedtaget i denne Samling, skal ophøjjes til Lov eller ikke.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, det ærede Medlem Hr. P. Munch, sagde ved Forelæggelsen af Forslaget, at naar et Parti forlangte Folkeafstemning om en enkelt Sag, opfattede han det saaledes, at det var de andre Partiers naturlige Pligt at medvirke dertil. Det kan jeg ikke erkende. Fordi et enkelt mindre Parti efter den Manøvre, det foretog for faa Dage siden, da det kom lidt i Klemme under den Behandling, som det ærede Medlem Hr. Stauning udsatte Partiet for, fremsætter et Forslag om Folkeafstemning, kan jeg ikke indse, at de andre Partier har nogen Pligt til at hjælpe dem over den Vanskelighed, de er kommet i, ved at føre dette Forslag igennem Rigsdagen.

Jeg er heller ikke enig med Forslagsstillerne i, at den Rigsdag, som blev valgt ved Valget den 2. December, ikke har fuldt Mandat til at løse de Opgaver, den er gaaet ind for. Der blev fra vor Side forud for dette Valg talt rent ud af Posen om, hvad Venstre gik til Valg paa, og der blev ogsaa af de nuværende Oppositionspartier stærkt gjort gældende, hvad Valget vilde komme til at betyde, hvis Venstre sammen med de Konservative skulde opnaa et Flertal i det nye Folketing.

Vi kan altsaa slet ikke erkende, at